

Iedere avond een vrolijk requiem

door Johan Hauser
foto's Richard Fieten,
Johan Hauser

De dood van een vriend sloeg een deuk in een muzikale vriendengroep. Om het verdriet te verwerken vertimmerden ze een oude schaftkeet tot een kroeg op wielen. Tijdens de vastelaovend is de keet een open podium. Zelf vormen ze de huisband: de Kiebitzer Boys.

Vrijdag 13 juli 2007, in Velden aan de Maas, 17.50 uur

Roel: "Zullen we de kar op de boot zetten?"

Tim: "Is goed."

Gies: "Halen we hier dan friet?"

Tim: "Ja, dat doe ik wel."

Gies: "En Ron, komt die ook? Daar heb ik niets meer van gehoord."

Tim: "Woensdag hebben we vergaderd. Ik dacht dat jij ook zou komen? We hebben een heel plan bedacht. We gaan buiten spelen, op een podium voor de kar."

350 euro kostte het ding. Gies tegen Ron: "Ik weet nog dat jij belde. 'We hebben een oude pipowagen!'" De kar was roze en rot. "Echt drie keer niks." Het enige verfiende was het plafond. Smalle, strakke schrootjes. Die zijn blijven zitten, de rest is gestript.

Er moest een podium in, en een bar. Eigenlijk zelfs een wc, maar dat werd een beetje lastig. Dan zou er een watertank op het dak nodig zijn. Wat ook moest komen: een lambrisering. Geert: "Want die hadden ze bij De Witte ook." Ron liep er toevallig tegenaan bij Hovens bouwmaterialen.

18.08 uur

Roel probeert de tractor te starten. Een oud roestig barrel. Het lukt niet. Hij haalt z'n Nissan Pajero erbij, startkabels, en even later loopt het ding weer. "M'n neefje van tien was een stukje gaan rijden. Lampen aangelaten." De zweedruppels parelen op z'n voorhoofd. Het is een zonnige dag. Een van de eerste deze zomer.

De wagen, de ker of kiët, kreeg een voorlopige standplaats in Velden, vlakbij het veer, waar Roel samen met z'n vader een scheepswerf bestiert. Roel: "Ze hadden dat ding gevonden in Grubbenvorst. Ron vroeg: 'Ga je 'm mee ophalen?' Prima, zei ik. 'Mag de kar dan hier even staan, binnenkort krijgen we een plek in Venlo.' Dat is er nooit van gekomen." En dus staat het gevaarte nog steeds in Velden.

18.16 uur

De ker wordt aan de tractor gekoppeld. Roel duwt de wagen omlaag, richting Maas. Hij moet een paar keer steken, maar rijdt hem dan langzaam het veerpontje op. Plaats genoeg. Een lange sliert vlaggen wordt gehesen. Brand, Jocus, Maes Bier, Victoria Bronwater.

vlnr
Ron, Geert, Tim, Gies, Roel,
Sebastiaan, Stephan (met sombrero)

Het oude café de Witte op de Parade stond model voor de kiët. Geert: “De ongedwongen sfeer is de laatste jaren uit de carnaval gesijpeld. Het wordt steeds meer een overgeorganiseerd massagebeuren dat je wordt voorgeschoteld. Carnaval word je opgedrongen: zo moet je het doen. Er is geen ruimte meer voor eigen inbreng.”

In De Witte was geen entree, er waren geen consumptiebonnen, en als er een joekskapel binnenkwam ging de muziek uit. Binnen stond een telefooncel. Geert: “Iemand liep daar ieder jaar rond met een rotte vis in de tés. Het was vastelaovend op het vieze aaf.”

Het café gaf de ruimte. Doe wat je wil. Maak je eigen feest.

18.25 uur

Twee steigers worden de boot opgesleept: het podium, dat voor de kar wordt geplaatst. Vandaag wordt niet binnenin de kar gespeeld, maar buiten. Roel komt met een paar oude boxen aanzetten. “Woensdag deden ze het nog.” Binnen vijf minuten staat er een podium.

Met z'n drieën vormden ze in die Witte-periode een joekskapel, Joekskapel Sorry. Ron op bariton, Geert had een trommel en Ron z'n broer, Ruud, speelde trompet. Gies: “Dat is ook het eerste wat ik me van Ruud herinner. Dat hij ontzettend vals op een trätö stond te tetteren. Vond ik meteen te gek.”

Ron: “We hadden maar één liedje, *Het hondje van de bakker*. Je weet wel: ‘En van je hela hela ho la la.’ We verdeelden ons dan over de kroeg, de eerste zette in en iemand anders antwoordde vanuit een andere hoek.”

Niet iedereen kon daar om lachen. In de Maaspoort bijvoorbeeld. Ron: “Wij waren het podium opgeklimmen, en toen de kapel even stilviel zetten wij ons Hondje weer in. Er kwam iemand op ons af en zei: ‘Als jullie nu niet ophouden, moeten jullie je instrument opeten.’ Toen zijn we maar gegaan.” Of die ene keer op de Lohofstraat, toen alles al afgelopen was. Geert: “Daar hing een vent over het balkon, scheldend. Wij dachten: ‘Ach wat.’ Door hè. Vlogen er opeens allemaal flessen bier over ons heen, kapot tegen de muren.”

18.32 uur

Gies draait het drumstel om, naar de opengeslagen achterdeur. Die is er het laatste jaar in gemaakt, zodat ze zelf bij drukte makkelijk

Op zaterdag 18.46 uur

in en uit de kar kunnen komen. "De vriendin van Paul, Marianne, is daar vorig jaar nog uit gevallen". Voor de deur hangt een gordijn, waarachter ze een Jan Klaassen-imitatie wilde doen. Niet wetende dat de deur openstond.

Paul is Paul Linssen. Clowntje Polka. Voor hem is deze tocht georganiseerd. Paul is vandaag vijftig geworden. Ze gaan hem ophalen in Blerick, om via het stadsstrand naar de Viking te varen.

Iedereen die nergens een kans krijgt, moet die in de kiët wel krijgen. Dat is het idee. Zo deed Ruud het ook. Ruud kaapte laat in de nacht een gesloten hamburgertent op de Parade en hield alternatieve carnavalszittingen. *Op unne drekseimer*. Totaal pretteloos.

Geert: "Wij als band moeten een sfeer creëren waarin zoiets ook mogelijk is. Wij moeten de drempel verlagen." Gies: "We mogen dus ook niet te goed spelen." "Nee," zegt Geert. "Als het te gelikt wordt wil niemand. Dan kijken de mensen, applaudisseren en gaan weer weg. En net daartegen is de ker gebouwd."

18.46 uur

Tim is terug: "Wae hat unnen friet saté?" Op dat moment komt Geert pas aan: "Net op tièd." Een aantal fietsen wordt op het pontje gereden. Roel klimt in de cabine van de boot, en vaart aan.

Een paar velletjes papier waait weg, maar blijft nog net op de boot liggen. Geert raapt ze op: "Ron, hou jij die maar even bij je, dat zijn teksten van Ruud. Originelen."

De kar was verbouwd, geveerd, opnieuw geïsoleerd, en er kwam een geluidsinstallatie in. Maar er was nog geen band. Geert: “Hoezo? Iedereen maakt toch muziek. Dat is helemaal geen vraag geweest. Hebben we daar over gepraat?”

Gies: “Weet ik niet meer.”

Geert: “Die doet dat? Dan gaan we repeteren?”

Gies: “Het eerste jaar hebben we helemaal niet gerepeteerd.”

Geert: “Ja, een of twee keer.”

De rolverdeling ontstond vanzelf. Stephan was gitarist en drummer, maar kreeg de banjo van Ruud. Geert drumde ooit in Riverflow. Sebastiaan speelde bas, Tim toetsen. Gies ging met Ruud z'n akoestische gitaar aan de slag.

Op Stephan na zaten ze allemaal samen met Ruud in een band: Una Brown. Vijftien serieuze Engelstalige gitaarliedjes hadden ze, voornamelijk geschreven door Ruud. Het is bij repeteren gebleven. De weg naar het podium bleek uiteindelijk te lang.

19.05 uur

Ed, een medewerker van schipper Roel en z'n vader, haalt een koelbox die lijkt op een kattenbak tevoorschijn. Ijskoude Grolsch.

De band doet alvast een snelle soundcheck. Gies: “Het ziet wel allemaal heel ruig uit, maar we hebben maar een paar nummers.” En even later: “Maar ik ben wel met een nieuwe bezig, *De waeg langs het spoor*. Het is wel af eigenlijk. Een beetje gebaseerd op Chrystal Frontier van Calexico.”

De band nam al eerder een nummer van Calexico onder handen. Zo is *De Ballade van de Kwiet* een Venloostalige cover van *The Balled of Cable Hogue*. Calexico is een gezelschap waar ze allemaal wat mee hebben, Ruud ook. In 2003 gingen ze samen naar een concert in Tilburg. *The Balled of Cable Hogue* is een Engels-Frans duet. Gies heeft er een Venloos-Duits verhaal van gemaakt. Over het leven in d'n Duitse Hook. Zo ontstonden de liedjes. Ze werden vanaf het begin gemengd met rauwe uitvoeringen van liedjes als *Hacienda* en *As de sterre*.

19.35 uur

Nu dan een echte soundscheck. Gies zet *De Ballade van de Kwiet* in. ‘Ik woën op de hook van het Helschriksel en de Kwiet.’

Gies: “Ik hoor de viool niet zo goed.”

Geert: "Ik hoor helemaal niks." Tim loopt een keer naar achteren, de wagen in, draait aan een paar schuiven. "Zo beter?" Geen reactie. Hij pakt z'n accordeon.

In 2005, op carnavalszondag, werd de Kiebitzer ten doop gehouden. 's Morgens werd de kar vanuit Velden met de tractor naar de Parade gesleept. De wagen mocht bij Take Five voor de deur staan. Dat was met Bert van den Bergh geregeld. "Hij begreep niet helemaal wat we precies wilden gaan doen, maar het klonk ok. We krijgen ieder jaar stroom van hem."

Bert werd gevraagd om het eerste nummer te spelen. Daarna was het aan de band. Gies: "We waren best wel zenuwachtig, ikzelf had nog nooit in een band gezongen. Maar we zijn gewoon begonnen. Meteen in het eerste nummer lagen alle microfoonstandaards al om. Mensen dachten: 'Wat ís dit?' Een complete chaos."

Ron: "De kar was ook nog niet gestut. Er zaten wel pootjes onder, maar verder niks. Ik weet nog dat Roel op het bankje bij Take Five een beetje bedenkelijk zat te kijken. De hele keet ging op een neer."

Gies: "Binnenin zag je de bar bewegen. Ik dacht, een jaar en dan is het voorbij."

Ron: "Als-ie was ingestort hadden we echt een probleem gehad."

Geert: "Ach, hoe diep kan iemand nu vallen?"

20.02 uur

Bijna bij Sur Meuse. Paul staat met een groot gezelschap aan de kant te wachten. Hij wist van niks. Over z'n roze blouse hangt een bloemenslinger en een gouden plaquette met 50 erop. Onder de arm een nagenoeg lege, 5-liter fles witte wijn. Er wordt afscheid genomen van de rest, alleen Paul en Marianne gaan mee. Aan de waterkant wordt gezongen: 'Paultje komm bald wieder, bald wieder nach haus.' Op naar het stadsstrand.

Bijna iedere Venlose muzikant heeft inmiddels wel eens in de kar gezongen, of wat geïmproviseerd. Bert van den Bergh, meerdere malen, Leon Giesen zong *Geveulsmiljonair*, René Scheffer ging een kwartier door over een Friet-Ei, Neutjesrang was er, Minsekinder, Ine van den Bergh. Arno Adams, Graund en Peter Beeker tijdens

de Nach van 't Limburgse Leed. Maar ook Sjraar van Beek, de vader van Geert. In de kar staat een cd-recorder, en na het optreden krijgen de mensen meteen een cd-tje met hun eigen liedjes mee naar huis. Altijd sluiten muzikanten aan. Iemand sleept een tuba mee naar binnen en zit twee uur lang ergens in een hoekje mee te blazen. Of Glenn Corneille, die het eerste jaar nog binnen was. Gies: "We stonden toen met z'n achten op het podium. Hij zat op z'n knieën te spelen, hij was helemaal niet te zien." Toch, in de wagen hangt een foto van Glenn op het Kiebitzer-podium, vlakbij een zwart-wit portret van Ruud met z'n accordeon. Het is de foto van z'n doodsprentje. Voor de lijst bungelt een klein engeltje op de maat van de muziek, in z'n hand een piepkleine accordeon.

20.28 uur

Assistent Ed staat voor op de boot met z'n armen boven z'n hoofd aanwijzingen te geven aan Roel, die achter in de cabine zit en niets ziet. Eds handen naderen elkaar, om aan Roel duidelijk te maken dat we bijna bij de oever zijn. De band speelt *Vieze Alde Stad*, de Venlose hertaling van *Dirty Old Town*, een nummer dat Ron, Geert, Tim en Ruud al speelden in *Riverflow*. Precies in de laatste kakofonische noot ramt de boot de kade. Een enorm rotsblok wiebelt even -naar voren, naar achteren- maar besluit het er toch bij te laten. Vrienden van Paul komen met een grote koeltas de boot op. Ijsklontjes en Pastis. Fietsen worden de boot op gereden. "Rechts parkeren!"

Op een vrijdagavond, eind 2003, stond Ruud voor het laatst op een podium. In Kafee de Splinter was een tribute-avond aan de gang, covers van Bob Dylan en The Band. Een professionele band deed een tour en liet in iedere stad lokale musici meedoen. Ruud zong een paar nummers. Geert deed ook mee.

Tijdens *I Shall Be Released* begeleidde Gies op elektrische gitaar. Het is de enige keer dat hij samen met Ruud op een podium heeft gestaan.

Later in de set volgde Dylans *Rainy day woman #12 & 35*. 'Everybody must get stoned.' Verschillende blazers werden voor dat nummer het podium opgesleept, om dat wiebelige refrein mee te tetteren. Ruud wilde eigenlijk een complete joekskapel, daarvoor was hij verschillende repetities afgelopen. Niemand durfde. Uiteindelijk stond alleen een gedeelte van de fanfare van z'n baas, Hein van der Kroft, hem bij.

Ruud was pleksel, staat er in z'n doodsprentje. "Hij kon mensen om zich heen verzamelen en bijhouden. Menig zinnig en onzinnig idee om samen een 'project' in elkaar te draaien, is bij Ruud thuis geboren."

Hij was zichzelf op dat podium. Ontspannen, toegankelijk. Op het moment dat Hay Wijnands, de Venlose Bob Dylan, midden onder het nummer het podium opstapte om een coupletje mee te zingen, liet Ruud dat toe. Het was niet gepland en Hay had misschien net iets teveel gedronken, maar het mocht. Na een couplet pakte Ruud weer over, met een strakke glimlach.

Die avond is blijven hangen. *Rainy Day Woman* is een van de eerste nummers die Geert voor de Kiebitzer heeft vertaald. 'Everybody must get stoned' is nu 'Idderein, jao idderein is-laam.'

21.05 uur

De boot meert aan bij de Viking, iets vloeiender dan een half uur geleden. Zo'n honderd gasten staan op de kade te wachten. Paul en Marianne kijken elkaar aan, kijken dan weer weg, en slikken even. Langzaam druppelen vrienden van Paul de boot op. Tim sluit onder-tussen een nieuwe box aan, onderweg is er een gesneuveld. Uit alle hoeken komen mensen met instrumenten tevoorschijn. Twee accordeons, een trommel, een tuba. Iemand vraagt om een tamboerijn. Geert: "Heb ik niet, maar ik heb wel wat anders." Even later komt hij met een borstel aanzetten. "Maakt ook geluid." En de band zet weer in.

Confetti in de jaren negentig

Riverflow, vernoemd naar een nummer van The Levellers, is de basis van de Kiebitzer Boys. Riverflow was een band uit Venlo en omstreken die in de jaren negentig traditionele Ierse folksongs in de geest van Shane MacGowan & Pogues speelde. Uitvalsbasis was Kafee de Splinter, waar de band waarschijnlijk meer dan dertig keer heeft gespeeld. Ook buiten Venlo stond de band veel op het podium. België, Duitsland; de band had vele vaste kroegen waar ze een of twee keer per jaar terug mochten komen. In totaal deed Riverflow tussen de 300 en 400 optredens. De band trok rond in een zwarte camper.

Ruud (gitaar, accordeon) Ron (viool, gitaar), Tim (fluit en accordeon) en Geert (drums) speelden allemaal in de band. Eerst met Paddy Vervoort op zang en Mark Holtman op toetsen. Paddy stopte ermee, net als Geert. Niels Hanssen werd de nieuwe zanger, Stephan Siepermann de nieuwe drummer. Stephan speelt nu banjo bij de Kiebitzer.

In 2001 werd Riverflow ontbonden. De band bracht alleen een live-cd uit, *Live at Shannon's*. Legendarisch zijn de grote vuilniszakken confetti die elk optreden het podium werden opgesleept, ook buiten de carnaval om. In de Splinter moesten jaren later eens de tl-lampen boven het podium vervangen worden. De lampen werden goed sluitend afgeschermd met lichtdoorlatende bakken. Toch viel uit elke bak minstens een kilo confetti.

21.22 uur

Paul staat op het geïmproviseerde podium en heeft een vriendin aan de telefoon die op vakantie is in Sicilië. “Ze hebbe unne veerboët gesjarterd, dao steit eine woenwage op, en ik staon d’r auk op met un opblaasbaar schildpadje um.” Hij verslikt zich bijna in zijn kenmerkende rochellach.

Hij spreekt de Kiebitzer toe: “Nachtenlang hebben wij op de Parade illegaal, onbewust en onbetaald dingen gedaan die toch precies de bedoeling waren. Mag ik jullie hiermee feliciteren. Ga hiermee door, want het leven is te kort om het niet te doen.”

Even later is de boot leeg. Iedereen is naar het clubgebouw van de Viking gelopen. Daar gaat het feest verder. Boven wordt bier gehaald.

Bier moest er ook in de kar zijn. Maar consumpties verkopen kon niet, want de band wilde niet aan een tapvergunning beginnen. Geert: “We gaven de flessen dus weg. Mensen vragen dan: ‘Wat kost het?’ Ja, dat moet je zelf maar weten. We hebben er een potje neergezet.” Uiteindelijk kwam er genoeg binnen om uit de kosten te komen.

Vorig jaar was er ook merchandise. Voor tien euro een cd, een T-shirt en een fles bier. Stephan had thuis twee liedjes opgenomen: *Kak in de boks* en een ode aan supermarkt Jac. Hermans op de melodie van *Hit the Road Jack*. Stephan tekende ook voor de muziek en Poolse tekst van misschien wel het beste liedje van de band: *Hagelslagski*. Een rauwe, melancholische polka. De tekst komt letterlijk van een Pools pak hagelslag.

22.18 uur

Iedereen is nog een keer naar de boot gekomen voor een laatste set. *Vieze alde stad* wordt voor de vierde keer vandaag ingezet. Een vrouw duwt iedereen aan de kant. ‘Ik mot drumme.’ Met een paar stokken slaat ze op de randen van het podium.

Gies: “Weej hebbe ein leedje, det is neet hielemaol aaf. Geej mot de couplette zingen, weej doon allein het refrein. Als het neet lök ziet ge de microfoon kwiet.”

De microfoon gaat van hand tot hand. Het refrein wordt na een keer of twee voluit meegeblèrd. De melodie is van *O, o Den Haag* van Klein Orkest, de tekst van Stephan: “De zon, de zee en de duinen. En een lekker blikje bier op m’n buik.”

Een podium afstaan is niet zonder risico's, vooral als het je eigen podium is. Het tweede jaar was de keet ook op carnavalsmaandag open. De band wilde spelen, maar kon het podium niet op. Gies: "We konden er zelf niet eens meer door, ze lieten ons niet binnen. Staat daar iemand op je gitaar te rammen."

Geert: "Het is niet erg dat je mensen niet kent, maar zij waren arrogant en ladderzat. En ze waren niet te stoppen. Ik heb een microfoon gegrepen en geroepen dat er brand was. Iedereen was zo buiten."

Ron: "We hebben de deur op slot gedaan en zijn de kroeg in gegaan. Die maandag, dat doen we dus ook niet meer. Het is dan gewoon veel te druk op de Parade."

Daar was het een jaar eerder ook druk. Net als in de rest van de stad. Het feest trok zich van niemand iets aan en lalde zich een weg richting Aswoensdag. Sebastiaan, Gies, Geert en Roel besloten toch maar te gaan. Ron zat een paar dagen met z'n familie in een bungalowpark in België. Om het feest te ontvluchten.

In de Splinter speelden De Drekskaters, zoals altijd. Marco Schell droeg een solo op aan Ruud. Gies: "Dat hakte erin. Ik wilde naar huis." Als afsluiting van de vastelaovend staken ze een tamboerijn in brand en hingen hem op aan een gevel in de Klaasstraat. Dat was op zondag 22 februari 2004. Het zwart geblakerde stukje plastic heeft er nog jaren gehangen.

22.43 uur

De boot is weer leeg. Het is inmiddels donker, hoog in de mast zit een lamp die het pontje verlicht. Iemand heeft een liedje opgezet. Kabels worden opgerold, lege bierblikjes verdwijnen in plastic vuilniszakken.

Ed: "Er is binnen nog een buffetje. Grieks met wat Turks brood."

Twee weken voor die vreemde vastelaovend belde Hein van der Kroft, de baas van Ruud, met een van de jongens. "Ruud is de hele dag niet op het werk geweest." Met z'n drieën woonden ze in dezelfde flat op de Kwietheuvel. Tim op nummer 37, Gies op 35 en Ruud een verdieping lager, op nummer 25. Ze kwamen bij Gies bij elkaar, Gies had een sleutel van Ruuds flat. Het was acht uur. Ze besloten naar binnen te gaan.

In de flat hing een zure lucht, Ruud had overgegeven. Hij lag op bed. Alsof hij de griep had en de hele dag in bed was gebleven. Even was er opluchting. Maar Ruud kon niet praten en keek dwars door je heen. Er kwam een dokter en uiteindelijk een ambulance. In een rolstoel werd hij in de ambulance gedragen en naar het ziekenhuis gereden.

Daar volgde al snel de uitslag. Z'n schedel was gebroken.

De vrienden werden in het ziekenhuis nog ondervraagd. De politie dacht aan een misdrijf. Maar Ruud had een hersenbloeding gekregen en was daarna waarschijnlijk gevallen.

Hij overleed een week later, op 10 februari, in het ziekenhuis in Maastricht. 28 jaar oud.

23.30 uur

De loopplank wordt binnengehaald. Twee palen, op de hoeken van het pontje, vormen de ankers. Roel takelt ze omhoog.

We varen.

Ed prepareert een klein wietpijpje, Geert haalt wat lauwwater uit de kar, op de flessen zit een stoflaagje. Uit de boxen klinkt *the Girl from Ipanema* en *New York, New York*. Buiten is het donker, pikkedonker.

Op 14 februari 2004 werd Ruud Spee begraven. Una Brown, de band zonder optredens, moest in de Familiekerk het podium op. Zonder Ruud. Ze speelden een nummer van hem, *Garden, Palace Garden*. Stephan deed voor het eerst mee en Gies nam noodgedwongen de zangpartijen voor z'n rekening. Ook voor het eerst.

Onbewust werden hier de Kiebitzer Boys opgericht. Een jaar later stonden ze samen in hun pipowagen op de Parade.

00.17 uur

We staan voor op de laadklep en voelen ons Huckleberry Finn voor even als we tussen Velden en Grubbenvorst varen. Het water klotst over onze schoenen. Roel draait de boot, langzaam. De motor ontspant.

Ed staat voor op de laadklep, z'n armen omhoog, gespreid. Langzaam sluiten ze zich, als we dichterbij de oever komen. Net voordat zijn handen elkaar raken, helemaal boven z'n hoofd, als een zwemer die een duik wil nemen, beuken we alsnog tegen de oever.

Even zijn we uit ons evenwicht. Ed knijpt verontschuldigend z'n ogen dicht. <

GIES BACKES: gitaar en zang

GEERT VAN BEEK: drums

SEBASTIAAN BOITELLE: bas

TIM VAN DEN HOMBERGH: accordion, keyboards

STEPHAN SIEPERMANN: banjo en zang

ROEL SMITS: schipper en stalling en portier.

RON SPEE: viool

Johan Hauser (1980) is journalist bij L1 en redacteur van de Buun.